

Jonas Rugienius
12230 Washburn
Detroit 4, Mich

DIRVA

Nr. 19

Vasaris-February 15, 1963

Cleveland, Ohio

APSIGINKLAVIMAS IR POLITIKA

PRADŽIA NAUJU PAŠNEKESIU APIE NUSIGINKLAVIMĄ APTEMDĒ KENNEDY ATSARGŲ OPTIMIZMĄ. — SOVIETAI KOL KAS NE-RANDA REIKALO SUTIKTI SU AMERIKIECIŲ PASIŪLYMAIS, NES MATO, KAD NAUJA McNAMAROS APSIGINKLAVIMO POLITIKA, NE-SUDERINTA SU JAV VEIKSMAIS UŽSIENIO POLITIKOJE, SUKELĖ NEMAŽĄ SĄMYŠĮ JAV IR JOS SĄJUNGININKŲ TARPE.

VYTAUTAS MEŠKAUSKAS

Pirmosios žinios apie šį antradienį prasidėjusią Ženevoje nusiginklavimo pašnekésiu naują sesiją nebuvo staigmena. JAV delegatas Foster perskaitė prezidento Kennedy pasveikinimą,

prieš tą postą pertvarkė ir pa-

statė ant kojų Ford Motor Co.

Tvarkymas automobilių pramonės koncerno ir viso krašto saugumo reikalų be abejo, turi šiek tiek panašumo. Ir čia ir ten reikia nemažai pastangų, kad

nebeturi galimybių. Kadangi britai tokia raketa norėjo pagrįsti savo gynimą ir dėl jos vystymo buvo susitarę su amerikiečiais, McNamara pats nuskrido į Londoną išaiškinti naują situaciją britų karo ministeriui Peter Thorneycroft. Tai išaiškinės, McNamara laikė visą bylą baigta.

Tačiau politiškai McNamaros nutarimas buvo smūgis britų vyriausybei ir už tat Macmillanas pareikalavo susitikimo su prezidentu Kennedy. Tada buvo sutarta, kad amerikiečiai, atšaukdami savo talką Skybold vystymui, turėtų nors už tai pasiūlyti britams — nepalikti jų tuščiomis rankomis. McNamara buvo išsauktas iš atostogų ir, trumpai

KONCERTINĘ IŠREIŠKIAME

Pasikalbėjimas su LTM Čiurlionio An-

Ryšium su LTM Čiurlionio Ansamblio ruošiamu koncertu-balium Clevelando visuomenei vasario 23 d., manome, kad būtų malonu visiems Dirvos skaitytojams susipiržinti su vienu iš populiausių lietuvių meno vieneto gyvenimu, darbais ir rūpesčiais.

— Kiek visuomenei žinoma, ansamblis yra pasišventės ne vien meno ir lietuviškos dainos puoselėjimu, bet kartu jungia ir gražų būrij mūsų jaunimo. Kaip visa tai atsiliepia į ansamblio meninį lygi? Ar auklėjamam momentui neturi nusileisti meniškasis?

— Dainininkų keitimasis mėgėjų ansambliuose yra normalus ir natūralus dalykas. Kiekvieno koncertų sezono pradžioje ansambliai tai pergyvena. Užtai vadovai meninio pasiruošimo bei koncertų planus sudaro visą tai turėdami omenyje. Normalus —

Laiškai iš Paryžiaus

Algirdas J. Greimas

APIE BENDRADARBIAVIMĄ SU LIETUVA

Gal tai ir nepatiks jums, miegli skaitytojai, bet prisipažinsiu, kad kiekvieną kartą mane juokas ima, kai jūs ten Amerikoje kalbate -- ir iš Širdies, ir iš pilnų plaučių -- apie bendradarbiavimą ar apie nebendradarbiavimą su Lietuva. Klausimas man atrodo taip blogai, neteisingai pastatytas, kad apie tai visai ir nevertėtų šnekėti, jeigu nuo jūsų šaliukų diskusijų Lietuvos dažnam doram lietuviui -- o jūdaug, labai daug -- Širdies neskaudėtu.

Juokinga statytis klausima, ar lietuvis turi bendradarbiauti su lietuviu, koks jis nebūtų, kur jis nebūtų, negalima "nebendradarbiauti". O bendradarbiauti nieko kito nereiškia, kaip jū suprasti, o jei išgali ar išmanai -- jam padėti.

O suprasti yra daug ko. Visu pirmu, reikia suprasti, kad Lietuvos prijungimasis prie Sovietų Rusijos, kad joje įvestas komunistinis režimas yra iš aukšto ir iš šono primesti faktai. Reikia suprasti, kad nei Tarybinė Lietuvos respublika, nei joks lietuvis -- koks ištikimas ir nusipelnes komunistas jūs bebūtų -- absoliučiai jokios reiškėmės neturi, jokios rolos nevaidina Sovietų Sąjungoje. Reikia suprasti, kad toje Sąjungoje Lietuva turi atskirą "nepatikimo" krašto statusą, kuris visiems Lietuvoje gyvenantiesiems lietuviams yra aiškus dalykas.

Olga Carlile
Skulpt. Neizvestių kūrinių Berniukas su pelyte, kitas "abstrakcijos" skulptūros paveikslas.

Dail. Nikonor paveikslas Mūsy kasdieninis darbas "abstraktaus" meno paveikslas.

Maskvoje per ilgus metus išsilaike Stalino asmenybos kultas, tuo atėjo atlydis, po jo vėl kiek užšalo ir vėl atsleido. Maskvoje vieni žmonės buvo apkaltinti stalinizmu, atleisti iš pareigų ar ištremti, kiti, kaip Pasternakas, émė užsienyje spausdinti nekomunistinius knygas, dar kiti, kaip Evtušenko, émė miesto aikštėse deklamuoći eiles apie laisvę ir laimę. Ar Lietuvoje kas nors to pasikeitė, ar žmonės dėl to nors sujudė, susiaudino? -- Sniečkus ir Paleckis buvo staliniškai, dabar pasidare chruščioviniškai, o rytoj bus X-ininkai: nei kas jų nuomonės klausiasi, nei jie ją kam nors gali pareikšti. Ir visa Lietuva tai puikiai žino. Kiek Stalino šalininkų buvo išnesti iš tarnyby, kiek lietuviškų Evtušenky garsiai prabilo Vilnius ar Kauno gatvėse? Maskvoje šiandien kalbama apie Sibiro lagerus, apie nekalty žmonių kančias ir mirtį. Jūs gal manote, kad tai liečia Lietuvą, kadir Vilnius spaudo greitis ir rāstyti apie Stalino į Lietuvą 1941 m. atsiustas NKVD divizijas, su misija trečiajai tautos išežti į Sibirą. Ne, Sovietų Sąjungos vykių Lietuvos neliečia: Lietuva tai visai atskiras atvejis.

Tiesa, Lietuvoje šis tas pasikeitė: sako, jau keli metai, kai žmonės -- komunistai ir bėparetiečiai -- ramiai migma nakti, nebijodami areštysti ir kratyti. Miegoti, žinoma, labai svarbus dalykas. Bet nereikia manyti, kad išsi-miegojės žmogus jau tuo ir pašaukim į herojus pajus. O kad ir pajust, tai ką jis galėtų -- ne padaryti, apie tai kalbos nėra -- bet paprasčiausiai: daryti! Vie-nintėlis lietuvių rūpestis -- tai, kad Chruščiovas tik per greitai nenumirtu, kad tik jo kas iš valdžios nepašalintu, kad naujas Stalinas jo vietoje neatsisistētu.

Nežinau, ar visi lietuvių Amerikoje suprantą, kokių reiškėmė ir išmieras reikliai duoti taip vadinais destalinizacijai Sovietų Sąjungoje. Man atrodo, kad žmonės pas jūs per daug kraštutiniai galvoje: arba labai gerai, arba labai blogai. Norėčiau jums vie-ną paveidži, su iliustracijomis, duoti.

DIRVA

Nepriklausomybės šventės minėjimas Patersone

Lietuvos Nepriklausomybės 45 metų sukaktui minėjimas šiais metais Patersone vyks vasario 24 d. Iš ryto 10 val. 30 min. bus pamaldos lietuvių Šv. Kazimiero bažnyčioje, 143 Montgomery Pl., Paterson, N.J. Gi 3 val. P.P. Lietuvių Piliečių Klubo salėje, 62 Lafayette str. (kampas Summer str.) bus iškilmingas susirinkimas, kuriam numatyta ši programa: paskaita skaitys inž. Vytautas Volertas, iš Riverside, N.J., meninė dalį išpildys soliste, Irena Stančiūnaitė iš Linden, N.J. ir deklamatorė Irena Vebraitienė iš Elizabeth, N.J. Apie jas nereikia daug aiškinti: ką skaito lietuviškus laikraščius, ži-

no, kaip gražiai juose būtų apie šias dvi jaunaininkes. I minėjimą priklauso dalyvauti Patersono miesto burmistras X. Jr. ir kongresmanas C. son. Miesto burmistras pažadėjo vasario 16 d. ti Lietuvos Diena.

Po iškilmingo susirinkimės, i kurias taip pat mi atsilankytų visi Patersono apylinkės lietuvių, išvilioti būtų dalyvauti turininkai, kurie iki vasario 21 d. šventės komitetu iždininkui Andoniui, 2-25 33rd St., 1 N.J. telef. SW 7-5299, kuriam šventei rengti nariu. Jeigu iš šeimų dalyvauja 2 asmenys, kėtai 5 dol.

Šventei rengti konservuoti šie asmenys: garsas, kleb. Jonas Kintanas Masiūnas, viceprezidentas Antanas Gudaitis, torius Felikas Misiūnas, reizoliucijų sekretorius Dutkutė ir Vaclovas, nariai -- Jonas ir Marcelinas Senulius.

Jėjimas į minėjimą nemokamas, bet salės kamos aukos Lietuvos reikalam. Negalabai svarbių prieža

žymūs sovietiniai mokslininkai, pavyzdžiu, Kapitsa ar Landau, jais labai žavisi.

Į tai Chruščiovas atrėžia:

-- Būk tikras, kad ne užtai mes gerbiamė Kapitsą ar Landau.

Neizvestny nutilo, bet poetas Eugenijus Evtušenko šoka jam į pagalbą:

-- Neizvestny sugržo iš karo su keturiolika kulkų savo kūne. Aš tikiuosi, kad jis gyvens dar ilgai ir duos mums dar daug kitų gražių darbų.

-- Patarė sak, -- atrėžia Chruščiovas -- kad tiktais ką pas pagydavo kuprotą.

Bet Evtušenko nenusileidžia:

-- Tikiuosi, drauge Chruščiovai, kad jau praėjo tie laikai, kuri kapinės buvo skaitomas vienintelė gydymo priemonė.

Ar tikrai jau galutinai praėjo tie laikai? -- paklausa savęs pasiskaitęs ši pasikalbėjimą Augustinas Savickis. Nes vis délo, pasikalbėjimas labai jau primena katės žaidimą su pele.

IS savo pusės, norėčiau prideti: galima, žinoma, niekinti A. Savicki, sakyti, kad jis komunistas, politrukas, Lietuvos priešas. Bet galima ir suprasti jį, kaip ir visus Lietuvos dailininkus, kuriuos, kaip čia man vienas pilietis pasakojo, ir taip jau oficialus Maskvos meno atstovai "prancūzais" pravardžiuoja.

VIEŠĖDAMI CHICAGOJE PIRKITE NAUJO PARAMA-

ČIA GĒRIMUS PIRKSITE TIKRAI PIGIAI! TIK	MAISTO IR
BARNETT PRANC. KONJAKAS	5th \$4.98
GERMAN BRENDY	5th \$3.98
CANADIAN WHISKEY	5th \$3.98
VODKA pilna kvorta	\$3.59
KRON BRANNVIN	
AQUAVIT (svetidžka)	5th \$3.98

2534 WEST 69th St.

Savininkai: J. J.

- TE
Clev
WHEN

PHON

The C
72 Con

COCKTAILS

MARTINI

LIEBFRAUMI

NAPOLEON

RICCADCIONNA

BORDEAUX